

Polish HOWTO

Table of Contents

Polish HOWTO.....	1
<u>Sergiusz Pawlowicz, ser@arch.pwr.wroc.pl.....</u>	<u>1</u>
<u>1. Wstep.....</u>	<u>1</u>
<u>1.1 Informacje ogolne o Polish-HOWTO.....</u>	<u>1</u>
<u>1.2 Jak pomoc w rozwinięciu podrecznika?.....</u>	<u>1</u>
<u>1.3 Jak czytac aktualna wersje Polish-HOWTO?.....</u>	<u>1</u>
<u>2. Zrodla Linuxa w Polsce.....</u>	<u>2</u>
<u>2.1 Pliki binarne i zrodlowe Linuxa.....</u>	<u>2</u>
<u>Dystubucje Linuxa czyli cos, co latwo zainstalowac nawet laikowi.....</u>	<u>2</u>
<u>Nowe wersje jadra systemu Linux.....</u>	<u>2</u>
<u>X-Free.....</u>	<u>3</u>
<u>Archiwa programow na Linuxa.....</u>	<u>3</u>
<u>Pewne miejsce do szukania zbiorow linuxowych.....</u>	<u>3</u>
<u>2.2 Dokumentacje po angielsku i polsku.....</u>	<u>3</u>
<u>3. Jezyk polski i Linux.....</u>	<u>3</u>
<u>3.1 Programy pocztowe, ktorym polskie litery nie przeszkadzaja.....</u>	<u>4</u>
<u>3.2 Programy do czytania newsow, ktorym polskie litery nie przeszkadzaja.....</u>	<u>4</u>
<u>3.3 Komunikaty programow po polsku.....</u>	<u>4</u>
<u>4. Gdzie zapytac, gdy czegos nie wiemy.....</u>	<u>5</u>
<u>4.1 Grupa pocztowa i UseNet news.....</u>	<u>5</u>
<u>5. Zycie Linuxa w Polsce.....</u>	<u>5</u>
<u>5.1 PLUG - Polish Linux Users Group.....</u>	<u>5</u>
<u>5.2 Licznik polskich uzytkownikow Linuxa.....</u>	<u>5</u>

Polish HOWTO

Sergiusz Pawlowicz, ser@arch.pwr.wroc.pl

v2.1, 8 February 1999

Jak to zrobic w Linuxie? Pomoc zlozona z niektorych Linux-HOWTO oraz empirii, dostosowana do polskich warunkow i potrzeb. Wersja ta jest pozbawiona polskich liter ze wzgledu na standard LDP. Oryginal mozna znalezc w <http://serek.arch.pwr.wroc.pl/linux/Polish-HOWTO/>.

---

1. Wstep.

1.1 Informacje ogolne o Polish-HOWTO.

Krotki podrecznik Linuxa po polsku? Mozliwe, ze dzieki pomocy wielu ludzi sie to uda. Chwilowo jednak mam zamiar opisac typowo polskie problemy: gdzie znalezc w Polsce zrodla i dystrybucje Linuxa, jak uzyskac polskie litery pod konsola Linuxa oraz w X11, jak prawidlowo przesylic i odczytywac poczte z polskimi literami, gdzie w Polsce uzyskac pomoc (grupy dyskusyjne usenet, pocztowe), gdzie znalezc dobra dokumentacje angielska... Uwaga: Autor nie bierze odpowiedzialnosci za ewentualne uszkodzenia mienia poprzez zastosowanie sie do rad zawartych w podreczniku :)).

1.2 Jak pomoc w rozwinięciu podrecznika?

Nie jestem w stanie opisac po polsku wszystkiego, co dotyczy Linuxa. Wszelkie materialy, ktore wydaja sie wam ciekawe, prosze przesylic na adres ser@arch.pwr.wroc.pl. Najlepiej w formacie SGML, ale czyste ascii lub tekst w kodzie ISO-8859-2 rowniez z chęcią przyjmę.

Oto lista (kolejnosc chronologiczna) osob, ktore pomogly w rozny sposob przy powstawaniu Polish-HOWTO:

- Linus Torvalds :), twórca Linuxa, linus@linux.helsinki.fi
- Wojciech Myszka, prekursor internetu wrocławskiego, myszka@immt.pwr.wroc.pl
- Adam Tlalka, Politechnika Gdanska, atlka@pg.gda.pl
- Jarosław Strzałkowski, js@arrow.uci.agh.edu.pl, Piotr Piatkowski, kompas@uci.agh.edu.pl, za Polska Strone Ogonkowa.
- Rafał Maszkowski, PDI, rzm@torun.pdi.net.

A oto lista najbardziej potrzebnych dokumentacji do opracowania po polsku:

- Jak zainstalowac Linuxa? Odpowiednik Install-HOWTO, obejmujacy RedHat, Debian, Slackware, PLD.
- Jak zadbac o bezpieczenstwo systemu?

1.3 Jak czytac aktualna wersje Polish-HOWTO?

Wersja HTML (do przegladania na www) tego tekstu znajduje sie pod:

<http://serek.arch.pwr.wroc.pl/linux/Polish-HOWTO/>. Tutaj zawsze jest najnowsza postac podrecznika, jest to wersja eksportowa :-), pisana do SunSite w USA na potrzeby Linux Documentation Project.

Poza tym, wersja ascii dokumentu jest umieszczana czasami na newsach, w grupach news:pl.answers, news:pl.comp.os.linux.

2. Zrodla Linuxa w Polsce.

2.1 Pliki binarne i zrodlowe Linuxa.

Dystubucje Linuxa czyli cos, co latwo zainstalowac nawet laikowi.

Podstawowe dytrybucje Linuxa mozna znalezc w wiekszosci polskich sieci metropolitalnych, prosze wybierac zawsze miejsce najblizsze:

- **Wroclaw:** Politechnika Wroclawska
  - ◆ RedHat: <ftp://ftp.pwr.wroc.pl/pub/linux/redhat/>
  - ◆ SlackWare: <ftp://ftp.pwr.wroc.pl/pub/linux/INSTALL/>
  - ◆ PLD: <ftp://ftp.arch.pwr.wroc.pl/pub/linux/PLD/>
- **Szczecin:** Politechnika Szczecinska
  - ◆ PLD: <ftp://ftp.ps.pl/pub/Linux/PLD/>
- **Poznan:** Poznan Metropolitan Area Network
  - ◆ Slackware: <ftp://ftp.man.poznan.pl/pub/linux/Slackware/>
  - ◆ RedHat: <ftp://ftp.man.poznan.pl/pub/linux/redhat/>
- **Gdansk:** Politechnika Gdanska
  - ◆ RedHat: <ftp://ftp.pg.gda.pl/pub/OS/Linux/redhat/>
  - ◆ SlackWare: <ftp://ftp.pg.gda.pl/pub/OS/Linux/slackware/>
  - ◆ Debian: <ftp://ftp.pg.gda.pl/pub/OS/Linux/debian/>
- **Warszawa:** Interdyscyplinarne Centrum Modelowania
  - ◆ RedHat: <ftp://sunsite.icm.edu.pl/pub/Linux/redhat/>
  - ◆ SlackWare: <ftp://sunsite.icm.edu.pl/pub/Linux/slackware/>
  - ◆ Debian: <ftp://sunsite.icm.edu.pl/pub/Linux/debian/>
- **Krakow:** Cyfronet
  - ◆ RedHat: <ftp://ftp.cyf-kr.edu.pl/pub/linux/redhat/>

Piszac: podstawowe, mam na mysli:

- **RedHat Linux.**
- **Slackware.**
- **Debian.**
- **PLD - Polish(ed) Linux Distribution.**

Nowe wersje jadra systemu Linux.

Najnowsza wersje jadra, aktualizowane co godzine, znajdziecie w:
<ftp://serek.arch.pwr.wroc.pl/pub/CVSROOT/linux/>.

Natomiast jadra oficjalne, spakowane, mirror [ftp.cs.helsinki.fi](ftp://ftp.cs.helsinki.fi), na:
<ftp://sunsite.icm.edu.pl/pub/Linux/kernel/>.

X-Free

Wersje X-11 dla Linuxa można pobrać z SunSite, <ftp://sunsite.icm.edu.pl/pub/Linux/XFree86/>

Archiwa programów na Linuxa.

Proszę wybierać zawsze miejsce najbliższe:

- **Wrocław:** Politechnika Wrocławska
  - ♦ <ftp://ftp.pwr.wroc.pl/pub/linux/>
- **Szczecin:** Academic Centre of Informatics
  - ♦ <ftp://ftp.man.szczecin.pl/pub/Linux/>
- **Gdańsk:** Politechnika Gdańska
  - ♦ <ftp://ftp.pg.gda.pl/pub/OS/Linux/>

Pewne miejsce do szukania zbiorów linuxowych.

Jeżeli tych źródeł nie jesteście w stanie znaleźć u siebie, znajdziecie je na pewno na **SunSite Polska** (Warszawa, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania):

- <ftp://sunsite.icm.edu.pl/pub/Linux/>

Jest to **największe polskie** archiwum anonimowego ftp.

2.2 Dokumentacje po angielsku i polsku.

Dokumentacje Linuxa są prawie w całości po angielsku. Dobry zbiór dokumentacji zgromadził Greg Hankins, greg@sunsite.unc.edu: **Linux Documentation Project**. Pomoc, którą czytasz, jest częścią tego projektu. Oficjalne (i aktualne) kopie dokumentacji można znaleźć w:

- **SunSite Polska**, ICM Warszawa, <http://sunsite.icm.edu.pl/pub/Linux/Documentation/>

Polska dokumentacja ściśle do Linuxa w sieci to przede wszystkim

- **Jak To Zrobić**, <http://www.jtz.org.pl/>,

opiekunem projektu jest Bartek Maruszewski, <mailto:bart@jtz.org.pl>.

Dokumentacja po polsku, dotycząca **nie tylko Linuxa**, ale sieci w ogóle, jest także w:

- http://www.immt.pwr.wroc.pl/export_hp/tool/tool.html.

Autor: Wojciech Myszka, myszka@immt.pwr.wroc.pl.

3. Język polski i Linux.

Uzyskanie polskich liter pod Linuxem jest proste. Kiedyś trudno było znaleźć standard, który odpowiadałby wszystkim, teraz pewne jest, że przyjął się oficjalny standard ISO, ISO-8859-2. Dokładniejszych informacji o problemach z polskimi literami można szukać na **Polskiej Stronie Ogonkowej**:

<http://www.agh.edu.pl/ogonki/>.

3.1 Programy pocztowe, którym polskie litery nie przeszkadzaja.

Calkowicie spolszczonym programem pocztowym, ktorego uzywam, jest Mutt. Oprocz tego, ze dobrze wyswietla polskie litery, ma mozliwosc podania strony kodowej, w naszej sytuacji jest to iso-8859-2. Jesli list napisany w moim Mutcie nie dojdzie do uzytkownika uzywajacego innej strony kodowej, wyswietli mu sie informacja, ze moze nie zobaczyc poprawnie czesci liter. Jesli natomiast posluguje sie nasza strona kodowa, list bedzie wyswietlany bez uwag i z polskimi literami.

3.2 Programy do czytania newsow, którym polskie litery nie przeszkadzaja.

Do czytania i pisania news po polsku nadaje sie tin-beta-unoff, do sciagniecia z:

- <ftp://ftp.akk.uni-karlsruhe.de/pub/tin/>
- <ftp://ftp.onet.pl/pub/unix/tin/>

3.3 Komunikaty programow po polsku.

Od ponad dwoch lat dziala grupa tlumaczaca komunikaty programow GNU. Wiecej informacji o tym projekcie znajdziesz pod adresem http://www.ceti.com.pl/~kravietz/gnu/gnu_tp.html. Archiwum przetlumaczonego oprogramowania:

- <ftp://ftp.arch.pwr.wroc.pl/pub/nls/>

Opiekunem grupy tlumaczy jest Rafal Maszkowski, <mailto:rzm@icm.edu.pl>. Zapraszamy do tlumaczenia, na potrzeby tlumaczy dziala serwer CVS.

Aby uzywac programow z polskimi komunikatami nalezy nadac srodowisku powloki zmienna LANG=pl_PL. Jesli dystrybucja z pudelka nie ma przygotowanej wersji miedzynarodowej, trzeba samemu skompilowac wersje miedzynarodowa pakietu, umieszczajac w podkatalogu 'po' plik pl.po dla danego pakietu (chyba ze juz tam jest, ale w pakiecie moze byc starsza wersja). Pakiet mozna zainstalowac dla wybranych jezykow - p. instrukcje instalacji pakietow miedzynarodowych GNU. Jezeli w danym pakiecie nie bylo jeszcze pl.po moze byc potrzebne dopisanie w zmiennej LINGUAS w skrypcie configure 'pl', pamietajac potem o odpowiednim ustawieniu zmiennych.

Chetni do wziecia udzialu w pracy nad tlumaczeniami musza wypelnic zobowiazanie przekazujace prawa autorskie do tlumaczen na Free Software Foundation. Oryginalne archiwum 'GNU translation project':

- <ftp://alpha.gnu.ai.mit.edu/gnu/po/>

Adres grupy tlumaczacej: pl@li.org (via majordomo).

4. Gdzie zapytac, gdy czegos nie wiemy.

4.1 Grupa pocztowa i UseNet news.

Wlasciwie lista pocztowa i UseNet`owa to jedno i to samo, gdyz listy wyslane na liste pocztowa, trafiaja na newsy i odwrotnie.

Aby zajrzec na UseNet news, nalezy dostac sie do grupy: news:pl.comp.os.linux

Aby zapisac sie na liste pocztowa, prosze wyslac list bez subjectu o tresci:

```
sub linux Imie Nazwisko
```

na adres listserv@sprocket.ict.pwr.wroc.pl. Lista utrzymywana jest na komputerze linuxowym znajdujacych sie w Instytucie Cybernetyki Technicznej Politechniki Wroclawskiej. Archiwum listy od kwietnia 1995 roku mozna obejrzec na <http://www.ict.pwr.wroc.pl/listserv/linux/>

5. Zycie Linuxa w Polsce

5.1 PLUG - Polish Linux Users Group.

Polska Grupa Uzytkownikow Linuxa, wiecej informacji mozna znalezc na: <http://www.linux.org.pl/>,

- oddzial krakowski: <http://www.krakow.linux.org.pl/>,
- oddzial wroclawski: <http://www.wroclaw.linux.org.pl/>,
- oddzial slaski: <http://www.silesia.linux.org.pl/>,
- oddzial torunski: <http://eris.phys.uni.torun.pl/Linux/>,
- oddzial poznanski: <http://www.poznan.linux.org.pl/>.

Polish(ed) Linux Distribution - polska grupa majaca na celu przygotowanie bezpiecznej dystrybucji Linuxa, wyposazonej w nowinki, czyli IPv6 oraz kerberosa, glibc-2.1, ssh, nowe jadra Linuxa; wiecej informacji na <http://www.pld.org.pl/>.

5.2 Licznik polskich uzytkownikow Linuxa.

Uruchomiono licznik uzytkownikow Linuxa w Polsce.

Tak wiec, kazdy, kto uzywa na swoim PC (Digitalu, IBMie, SUNie, Amidze, Macintoshu etc.) systemu operacyjnego Linux, jest proszony o wyslanie listu na adres:

```
licznik@arch.pwr.wroc.pl
```

Wystarczy wiec napisac w swoim systemie nastepujaca komende:

```
mail licznik@arch.pwr.wroc.pl < /dev/null
```

Jezeli komus chcialoby sie wiecej napisac, nie ma sprawy, wszystkie zgloszenia beda starannie analizowane. Powstanie z tego mapa Linuxow w Polsce, mozna wiec w listach do "licznika" przesylic URLe serwerow www posadzonych na zgłaszanych przez siebie Linuxach. Listy przyslane na powyższy adres sa

Polish HOWTO

archiwizowane i jak tylko nabierze to sensu, udostępniane pod adresem: <http://licznik.arch.pwr.wroc.pl/>.

Dziękuję z góry za listy inicjator polish-howto - Sergiusz Pawłowicz, ser@arch.pwr.wroc.pl